

**VII Congrés de SOS Racisme-
Catalunya**
25 i 26 de febrer

DOCUMENT POLÍTIC

Introducció

Vivim un moment d'herència de vuit anys de tractament del fet migratori per part del PP que ha suposat la consolidació d'un racisme institucional i un augment del racisme social que necessita una resposta de govern diferent en 180 graus. Un canvi basat en polítiques de ciutadania, en una recuperació de l'estat democràtic de dret i una reconstrucció de l'estat de benestar. Qualsevol altre tipus de mesures no posaran fi a tot un **procés de banalització del racisme en tots els seus àmbits i manifestacions.**

A la vegada ens trobem en un context de canvis en la composició de la societat que necessiten respostes plurals que responguin a les necessitats i els nous reptes de les diferents fases del procés migratori: els nouvinguts, les reagrupacions familiars i també els fills que creixeran o han nascut ja al nostre país. Estem davant de la necessitat de mesures urgents enfront el fet migratori, però també **cal anar més enllà en la lluita contra el racisme: el poble gitano** continua en una situació de discriminació col·lectiva agreujada per l'arribada de gitanos romanesos i portuguesos que pateixen una clara exclusió social, i hem de fer front a garantir la igualtat d'oportunitats dels **nous i noves catalanes fills i filles d'origen immigrat** si no volem que heretin les discriminacions dels seus progenitors.

La lluita contra el racisme solament serà efectiva, primer, si es reconeix la seva existència i el seu abast, i després, si s'aborda des d'una política transversal que tingui en compte les mancances socials que pateix una gran part de la població abocada a l'exclusió social i a la pobresa, l'explotació laboral on es veuen abocats part dels immigrants, i la necessitat d'un disseny de política migratòria, programes d'integració i mesures que combatin la desigualtat d'oportunitats de certs col·lectius.

Hem viscut un període d'eleccions tant autonòmiques com estatals que han donat la representativitat a partits que fins ara es trobaven a l'oposició i que s'autodefineixen com a progressistes. Malauradament veiem que **la lluita contra el racisme no acaba de ser una prioritat clara i materialitzada en polítiques i accions concretes.** És veritat que s'ha deixat d'enviar aquell discurs clarament xenòfob propi de la dreta, però l'assumpció de grans principis en els discursos no serveix de res si no va acompanyat de mesures pràctiques i efectives. La por a una pèrdua de vots, així com el fet que afrontar aquest combat significa en molts aspectes canviar estructures consolidades del sistema, fa que ara per ara ens trobem davant d'una **política continuista i d'una falta de valentia política**, que es proposin mesures poc realistes i de tímid avenç i no es porti el debat cap a qüestions de base.

A nivell social els discursos xenòfobs sobre el fet migratori dels últims anys s'han escolat entre la població **augmentant el racisme social** i creant un "medi de cultiu" per a l'extrema dreta que hem vist com ja ha arribat a certs consistoris, a la vegada que camufla la seva presència sota el paraigua d'alguns moviments de la societat civil.

Seguint amb el context social, constatem a nivell del **moviment associatiu** una certa apatia i relaxació davant els nous governs, conjuntament amb un retrocés de moltes demandes i plantejaments a uns mínims impensables fa uns anys.

A l'últim congrés, alertàvem que ja anàvem tard per començar a implantar veritables polítiques d'integració i per fer front al racisme: vivíem un moment en què la percepció negativa del fet migratori, acompanyada d'un augment de les polítiques que vulneraven els drets humans i creaven exclusió social, se sumava a la ja antiga discriminació del poble gitano, abocant-nos al risc d'una fractura social. **Ara la situació és molt més greu perquè aquest apartheid jurídic de les persones immigrades extracomunitàries s'ha consolidat i normalitzat, a la vegada que ha quedat diluït en diverses normatives i mesures legals de poc coneixement de l'opinió pública, dels mitjans de comunicació i fins i tot de molts representants polítics**, cosa que fa que no hi hagi un front social fort per demanar el seu enderrocament. Al mateix temps, **la falta de polítiques socials i d'integració** ha fet que molts barris i municipis visquin en la corda fluixa del conflicte permanent entre sectors de la població autòctona i la immigrada, **focalitzant-se el racisme social no solament en els nouvinguts sinó en aquelles persones ja assentades veïns i veïnes de les nostres ciutats**.

Davant d'això existeix una manca de plantejament des dels partits governants, una política sense criteris en matèria d'antiracisme.

Per tant el futur està amenaçat si no s'aborden seriosament tots els temes: **desigualtat de drets i oportunitats polítiques socials, discurs polític i actituds socials**.

Per tant ara més que mai calen canvis estructurals en el model de societat, pedagogia social i polítiques reals que afavoreixin la convivència i la cohesió social i que vagin desmantellant l'herència política dels últims anys, que ha consolidat l'augment més que important del racisme.

SOS Racisme, com a associació antiracista, ha de continuar treballant per un model de societat en igualtat de drets i d'oportunitats per a totes les persones que la conformen, és a dir, continuar reivindicant més que mai **la universalització de la ciutadania deslligada de la nacionalitat i basada en la residència com a pilar fonamental d'una democràcia inclusiva i plural**. El moviment antiracista ha de treballar des de la **denúncia de la vulneració de drets i per reconstruir un discurs pedagògic que desmantelli tòpics i formuli propostes i que respongui a les necessitats i nous reptes de la societat**.

En definitiva tenim la responsabilitat **d'ampliar i difondre el discurs i la ideologia antiracista** de forma que la lluita contra el racisme i la xenofòbia sigui una prioritat política per part de les diferents institucions, a la vegada que es vagi consolidant a partir de la conscienciació col·lectiva com una reivindicació ciutadana.

Ciutadania davant l'apartheid jurídic

El context europeu

La resposta política i social davant el fet migratori segueix sent un tema central per a les societats europees. L'alternativa entre una democràcia limitada i una democràcia ampliada que universalitzi el concepte de ciutadania és un dels

principals reptes a abordar en l'actualitat, davant el qual les respostes fins ara són clarament insuficients, si no contradictòries.

Europa construeix un nou marc legal, la Constitució Europea: iniciativa que construeix un marc legal comú lligat a un projecte polític. I amplia la Unió Europea més enllà de les fronteres fins ara establertes amb el començament de les negociacions per establir terminis per l'ingrés de Turquia o dels països de l'Est: acció que impulsa una concepció europeïsta més enllà dels tòpics fins ara establerts com identitaris.

Davant d'això es confronta el tractament de la immigració extracomunitària i les diferents polítiques d'estrangeria, també cada vegada més globalitzades, però amb un enfocament de la immigració des d'una **vessant economista i policial on les persones immigrades es veuen com a mà d'obra però sense dret a ser considerats ciutadans com la resta**. Per tant a nivell europeu es consolida una política de blindatge de fronteres, una gestió i un control dels fluxos migratoris basats en la demanda del mercat laboral i un intent cada vegada més clar de traslladar la resta de qüestions de la realitat migratòria fora del territori, com així ho demostra l'intent de creació de camps d'internament per als sol·licitants d'asil al nord d'Àfrica, els vols xàrter o la discrecionalitat dels consolats. De forma que la tendència, en lloc d'englobar l'enfocament de la immigració en el marc dels drets humans i fonamentals garantits en els diferents marcs internacionals i constitucionals dels països democràtics europeus, és la de lligar-la cada cop més a l'àmbit de la seguretat i dels afers exteriors. I per tant a aplicar mesures excepcionals i discrecionals on el respecte pels drets propis d'un estat de dret no solament no queda reflectit, sinó que en molts casos hi ha fins i tot un buit legal que fomenta encara més la indefensió de les persones immigrades.

Aquesta situació és preocupant en un moment en què van **proliferant els governs de dreta i on l'obsessió per la seguretat i la lluita contra el terrorisme internacional pot provocar encara més retallada de drets**. Alhora que la **ideologia racista es renova a partir de premisses de caràcter culturalista i diferencialista**, parlant de graus i escales d'integració de les diferents cultures i de xocs culturals (Islam/Europa), i defensant un concepte de cultura basat exclusivament en la nacionalitat de la persona.

Consolidació de l'apartheid jurídic i vulneració de drets a l'Estat espanyol

Les diferents lleis d'estrangeria promulgades aquests últims vint anys han anat dibuixant un marc propici per a l'estratificació social i per legitimar la vulneració constant de les llibertats i dels drets humans. La creació d'una llei exclusiva per limitar els drets i en definitiva per regular la vida d'una part de la població simplement per tenir diferent origen de procedència, és per si mateix un acte discriminatori, injust i racista. **Qualsevol llei d'estrangeria és per naturalesa contrària als principis d'un estat democràtic.**

Les darreres modificacions en la llei d'estrangeria són d'extrema gravetat: l'accés policial al padró, la vulneració de drets dels irregulars, la reducció de garanties en les expulsions, les discriminacions en els procediments administratius, la delegació del control de fronteres en les companyies de

transport i la falta de mecanismes permanents de regularització i d'entrada legal dibuixen un marc discriminatori.

Aquests anys s'ha anat més enllà en la **consolidació de l'apartheid jurídic per a les persones d'origen immigrant**, no es tracta solament de la consolidació d'una llei d'estrangeria que vulnera drets humans, com el dret a associació, sindicalització, vaga manifestació dels irregulars, i que està pendent de recurs d'inconstitucionalitat, sinó que aquest racisme d'estat s'ha anat propagant a altres lleis i a altres esferes. Afecta la reforma del **codi penal** que preveu l'expulsió de persones acusades abans que hi hagi condemna ferma i que permet que persones i associacions sense ànim de lucre puguin ser acusades d'induir la immigració irregular, i fins i tot la modificació de la **lleï de règims de base local** que preveu, a més del traspàs de les dades del padró a la policia, l'obligatorietat de renovació d'aquest cada dos anys per part dels estrangers, o la **lleï del procediment administratiu** modificada per tal d'obligar els immigrants a tramitar personalment qualsevol assumpte en matèria d'estrangeria, a més de **circulars** internes de diferents àmbits professionals com el dels notaris.

Aquesta herència política del PP, pactada en molts casos amb els partits de l'oposició, agreuja la discriminació provocada directament o indirecta per les polítiques i les lleis. Com hem denunciat en moltes ocasions, els drets humans estan de rebaixes.

No solament a l'Estat espanyol existeix legislació **que atempta contra la declaració dels drets humans, sinó també que contradiu els drets de la infància recollits en els convenis internacionals**, com així ho demostra la política aplicada als menors no acompanyats: preval abans la seva condició d'immigrants que la de menors, i per tant són subjectes, és a dir víctimes, del racisme institucional.

Els drets de les dones i la igualtat de gènere també es veuen vulnerats. La dona immigrant extracomunitària es veu doblement discriminada. Pel fet de ser immigrants pateixen un marc legal d'estrangeria que a més de ser injust en la seva globalitat posa encara més obstacles a la integració de les dones: en formular el permís de reagrupació familiar sense permís de treball des del primer moment, en abocar-les a les feines més precàries i pitjor controlades per evitar l'explotació laboral com el servei domèstic o en discriminar-les amb el nou reglament en concedir els permisos per maltractaments de violència domèstica exclusivament quan hi hagi una sentència condemnatòria. Les polítiques migratòries tornen a deixar la dona en un paper de rol reproductor i de cura de la llar i no la tenen en compte com un subjecte actiu dins el procés migratori. Socialment, alhora, la dona pateix els estereotips més negatius, com poden ser la vinculació immigració femenina i prostitució o el binomi immigració femenina i poca qualificació professional i preparació intel·lectual. A més pateix la desigualtat d'oportunitats per la seva condició de dona en una societat on encara queda molt per a la veritable igualtat de gènere.

Restablir drets fonamentals i equiparar drets socials i polítics dels immigrants a la resta de ciutadans és l'única forma de posar fi al fet que hi hagi ciutadans i ciutadanes de primera i de segona categoria, menors amb uns drets i menors

immigrats amb menys. **Aquest apartheid jurídic fomenta l'exclusió social, l'explotació laboral i el racisme.**

Hi ha una continuïtat en la política

Davant d'això el canvi polític resultat de les eleccions no ha donat una resposta ni ha significat un canvi d'orientació en l'enfocament de la realitat migratòria.

Així, a nivell estatal el PSOE, que recordem ja va pactar l'última reforma de la llei d'estrangeria, ha dibuixat fins ara una **política continuista**. Des de SOS Racisme valorem positivament alguns dels passos donats, com la transferència d'algunes competències al Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, o la retirada de la Instrucció general del Fiscal sobre menors. Però la falta d'un nou model de política s'ha fet visible: la negació a retirar aquells articles de la llei que contradiuen la Declaració Universal dels drets humans quan ells mateixos van presentar recurs d'inconstitucionalitat, el desenvolupament d'un reglament d'estrangeria que parteix d'una llei injusta i per tant no resoldrà els problemes de base produïts per la mateixa llei o l'anunci i intenció d'un pacte d'estat en matèria migratòria són elements que ens fan pensar que potser han canviat les formes però no els fets ni els plantejaments polítics.

Hi havia l'oportunitat de donar un gir a l'enfocament i en canvi tots els esforços han anat a l'aprovació d'un reglament que si bé va acompanyat d'un procés previ de regularització encara que molt limitat en temps i criteris, i d'algunes millores d'índole administratiu, no canvia res del fons i fins i tot endureix i retalla conceptes d'arrelament i de reagrupació familiar. Un reglament presentat com a resultat d'un consens social, acompanyat d'un discurs de canvi en el tractament de la immigració i de posada en marxa després d'un bon treball mediàtic de mesures de caràcter progressista en altres àmbits.

Una combinació que fa difícil a associacions com la nostra **denunciar el manteniment d'un sistema injust i exclouent** i reconduir el debat als temes de fons.

Es continua **sense desenvolupar polítiques d'integració**; si bé en els discursos se citen, la realitat és que encara està sense desenvolupar el Plan Greco i no hi ha altres alternatives, deixant aquest aspecte en mans de les comunitats autònomes i dels municipis, als quals no es dota dels recursos necessaris per assumir les necessitats específiques del procés d'integració ni tan sols per cobrir l'ús que fa dels serveis públics generals, als quals cal recordar que contribueixen com qualsevol altre ciutadà a través dels impostos directes (aquells que poden fer-ho per la seva situació administrativa regular) i dels indirectes, com qualsevol altre ciutadà.

El discurs i plantejament per tant del Govern central es basa de moment en mantenir la infraestructura política creada fins ara, en el manteniment d'una política de control de fluxos, en la contractació en origen com a única via d'entrada, en regular la immigració segons les necessitats del mercat laboral tractant la immigració des de la vessant més purament economicista i utilitària, en intentar arribar a un irregularitat cap a conceptes com la lluita contra l'economia submergida, que encara que és un factor no és l'únic. És la mateixa legislació la que no ofereix vies reals d'entrada i crea el treballador en situació irregular, i és la mateixa llei la que provoca que hi hagi mà d'obra barata

abocada a l'explotació laboral. **L'assumpció de grans principis en els discursos com el d'arrelament o el d'explotació laboral però mantenint els obstacles burocràtics i legals és com a mínim una ambigüitat si no fins i tot una manera d'enganyar el conjunt de la ciutadania.**

El retrocés de l'estat de dret dels últims anys no es restableix passivament, sinó que cal una intervenció valenta, no ja per avançar en l'accés a la ciutadania malauradament, sinó per **restablir drets fonamentals i humans que d'una forma explícita i amb total impunitat s'han vulnerat des de les diferents estructures estatals: legislatiu, executiu i judicial.**

El pacte d'estat en matèria d'immigració és preocupant. Des de SOS Racisme recordem que en la defensa dels drets humans, el consens polític, tot que és important, no ha de ser un valor absolut i no ha de tenir més pes que en altres temes de l'agenda política. **Els drets no es pacten, es reconeixen o es vulneren.** En la proposta d'un pacte d'estat sobre política migratòria, el contingut del pacte ha de ser més important que l'amplitud que pugui tenir. No es pot intentar evitar el debat en política migratòria, sinó que cal situar **el grau de compromís amb els drets humans com un dels indicadors principals d'uns altres.**

La lluita contra el racisme no és un eix prioritari de l'agenda política catalana

Aquest marc antidemocràtic i criminalitzador repercuteix òbviament en l'àmbit autonòmic: les situacions d'exclusió social i d'explotació laboral que crea i les actituds socials de rebuig que provoca, es manifesten i recauen en les administracions més properes, tant autonòmiques com municipals.

El canvi de govern a Catalunya no ha suposat un canvi a l'hora d'abordar en la pràctica el fet migratori i **encara molt menys es té present que la lluita contra el racisme ha d'anar més enllà de la immigració.** Així es constata en deixar en mans de la Secretaria per a la Immigració l'impuls de polítiques que s'haurien de conduir des de Presidència, o la falta de prioritització i criteris a l'hora d'abordar les polítiques d'integració que a un any i mig de Govern tripartit estan sense definir (des del pla per la ciutadania fins als programes d'acollida). No és gens estrany, ja que de les 500 mesures de Govern anunciades en el període electoral, només n'hi havia cinc referides a la immigració.

Ens trobem davant d'una falta de prioritització dels problemes i de l'exercici d'una política que contraresti les conseqüències que produeix un marc legal estatal. S'ha de reconèixer una millor coordinació entre les diferents administracions i una major col·laboració: així s'ha vist durant el procés d'elaboració del reglament o davant l'anunci de treballar les polítiques d'acollida amb els poders locals. Però si això no va acompanyat d'uns pressupostos i programes concrets, són solament bones intencions. **De moment no hi ha una perspectiva d'incorporació a la ciutadania plena en els plantejaments polítics, ni en el reconeixement de la població immigrada i dels seus fills i filles com una part constituent de la societat catalana.**

Catalunya els propers anys s'ha de plantejar molts reptes, i segons les decisions preses anirem cap a un model de societat més just o més exclouent. Per una banda haurà de fer front a **l'exclusió social i l'explotació laboral d'aquelles persones en situació irregular** que quedin fora del procés de regularització promogut pel govern central, a més de la irregularitat sobrevinguda o nova produïda per la mateixa llei. Per tant, caldrà trobar estratègies que no deixin aquestes persones que formen part de la societat catalana fora del sistema. També és un **moment per reformular el concepte de ciutadania i considerar catalans tots els que viuen i treballen a Catalunya**; això vol dir treballar en l'accés a la ciutadania de manera que aquesta quedi recollida en el marc legal autonòmic (l'Estatut) i es garanteixin a tothom des dels drets fonamentals fins als socials, jurídics, culturals, econòmics i polítics. I per altra banda haurà de **fer front a un racisme social que amenaça d'estendre's cap als nous catalans i catalanes d'origen immigrat**.

Hem patit molts anys de desvinculació del govern autonòmic d'aquests **temes amb l'excusa per part dels responsables polítics d'una manca de transferència de les competències en matèria d'immigració. No es pot caure els propers anys en el mateix**. El traspàs de competències ha de servir per fer un canvi en els plantejaments polítics i donar aquest gir basat en la igualtat de drets per a totes les persones que conformen Catalunya. No servirà de res si s'aconsegueix fer tan sols una **agilitació dels tràmits burocràtics i de gestió i no s'analitza i es proposa un canvi en l'enfocament**..

El discurs culturalista existent a tot Europa també es manifesta aquí amb les seves peculiaritats. Així, escoltem contínuament, i no tan sols per part dels partits considerats de dreta, un discurs basat en el fet de presentar la immigració extracomunitària com una amenaça per a la identitat catalana. Entendre la identitat catalana com a immutable és en primer lloc desvirtuar la pròpia història i realitat: la Catalunya actual l'han construït diverses gents procedents de diferents indrets al llarg dels últims segles, i el mestissatge cultural no és la primera vegada que es manifesta en els trets catalans. I en segon lloc fomenta el racisme social. Des de SOS Racisme **rebutgem qualsevol manifestació d'aquest tipus que posi en perill la convivència i que s'utilitzi aquest discurs amb fins polítics de reivindicació nacionalista**. La negociació d'aquestes reivindicacions amb Madrid ha de passar per altres tipus de raonaments i justificacions, i mai per l'enfrontament de la població autòctona amb la nouvinguda. Així, recaptar més recursos per al català o demanar competències en immigració son causes raonables però no defensables des d'aquest tipus de discurs xenòfob.

Des de SOS Racisme alertem sobre el plantejament i el discurs que defensa que l'accés a la ciutadania ha d'anar acompanyat de contraprestacions, on l'adjudicació de drets per als immigrants comporta uns deures o exigències diferents als de la resta de ciutadans. Aquest model ja s'ha instaurat a molts llocs d'Europa i per tant no parlem de ficció. Aquesta diferenciació entre ciutadans d'origen nacional i aquells d'origen immigrat a l'hora d'accedir a drets propis d'una societat democràtica configura una filosofia de base discriminadora, que alhora d'injusta fomenta el rebuig social perquè parteix de la base que els nouvinguts no compleixen amb les

seves obligacions. Per tant, des de SOS Racisme rebutgem qualsevol mesura política que parteixi d'aquesta perspectiva, i més en un moment en què hi ha una desigualtat de drets flagrant marcada per la mateixa legislació, que a més de limitar els drets imposa deures suplementaris com els referents a documentació. **Ja existeix un marc legal comú que descriu i exigeix complir els deures a tots els ciutadans; fer creure el contrari és una altra forma d'emascarar el racisme institucional i fomentar el racisme social, a la vegada que és tornar a utilitzar la immigració com a boc expiatori de problemes estructurals de la societat catalana.**

El discurs de la dreta s'endureix

Els canvis polítics tant internacionals, estatals com autonòmics han provocat per altra banda un **enduriment en discursos xenòfobs per part de la dreta, que interpreta qualsevol mesura**, o tan sols declaració de principis a favor de la igualtat de drets dels actuals governs, amb una resposta de reacció contrària. En molts casos aquesta era la previsible perquè així ho han materialitzat quan estaven al poder, i en d'altres, era impensable o com a mínim s'hauria considerat llavors políticament incorrecta. **Davant d'això, ens trobem amb una falta de plantejament o programa polític clar de l'esquerra:** no hi ha alternativa per al discurs de la dreta, no existeix un discurs d'esquerra valent per afrontar el racisme, analitzar el fet migratori i defensar les polítiques de ciutadania.

La consolidació del discurs de la dreta ara en l'oposició, utilitzant la immigració amb fins electorals, fa que moltes vegades iniciatives municipals o fins i tot de govern quedin distorsionades per falta d'una valentia política. En aquest sentit, des de SOS Racisme valorem necessari que, encara que fos previsible una reacció social contrària davant de certes mesures o la utilització demagògica del tema per part de l'oposició, des del govern es **mantingui una postura ferma i en tot cas es treballi a partir de la pedagogia social per fer-les comprensibles per part de la societat.**

Cal una intervenció urgent basada en la ciutadania

Cal recuperar aquest retrocés en l'estat de dret, plantejar polítiques migratòries i avançar en l'accés a la ciutadania. Una ciutadania vinculada a la residència i no lligada a la nacionalitat. **Un concepte de ciutadania acord amb un món cada vegada més globalitzat.** Una formulació de la ciutadania capaç de garantir a totes les persones que resideixen establement en un territori plens drets civils, socials econòmics i polítics, i acompanyada d'unes polítiques que garanteixin la igualtat d'oportunitats.

Lluitar per la igualtat de drets i oportunitats de totes les persones que conformen la nostra societat, en altres paraules, reivindicar l'accés real a la ciutadania plena, **és a la vegada un reconeixement just i necessari per a les persones immigrades i una forma de reafirmar els drets de tots els ciutadans:** ja que un sistema que permet crear categories ciutadanes en funció de l'origen, demà ho pot fer basant-se en altres criteris igualment discriminadors. Defensar la ciutadania per a totes les persones que conformen una mateixa societat és defensar els drets que com a treballadors i ciutadans

s'han aconseguit en les últimes dècades, és exigir garanties i reafirmació al sistema democràtic, és en definitiva per tant **una lluita comú** per a tots, nacionals i immigrants, perquè està en joc el model de societat i la salut democràtica. Per tant, com a associació **antiracista hem de fer entendre a l'opinió pública que no es tracta dels drets dels immigrants, sinó dels drets de tothom i de la construcció d'una societat més justa.**

Això, a més d'un canvi en l'enfocament polític, vol dir avançar també en els temes. Encara estem denunciant la vulneració de drets humans quan, pels anys que portem rebent immigració, hauríem d'estar avaluant el grau de consolidació de les polítiques d'integració i els seus resultats, així com abordant temes com el dret al vot.

Anem tard com a societat en molts temes, i ara cal donar conjuntament resposta urgent a temes de vulneració de drets fonamentals, y a la vegada planificar i dotar de continguts i de pressupostos polítiques reals d'integració, i reconèixer els drets polítics als immigrants. Reconèixer el dret al vot de les persones immigrades significa ampliar la democràcia a una part de població ja assentada i que viu als nostres municipis i barris, però que ara com ara no poden decidir quina política volen com la resta de ciutadans. No hi haurà una real integració de les persones immigrades sense la igualtat en els drets polítics. La integració és un objectiu que va més enllà de la integració social a la vida quotidiana, econòmica, laboral i cultural, sinó que passa, si vol ser vertadera, per una igualtat en els drets polítics.

El sistema democràtic ha de ser inclusiu si vol anar cap una democràcia real, i per tant s'ha de reconstruir ampliant les seves bases socials i no restringir-les. Ara mateix hi ha a Catalunya quasi mig milió de persones que no poden votar, en molts barris o municipis el percentatge de veïns que queden fora de poder escollir el seu alcalde és molt alt, i per tant posa fins i tot en dubte la legitimitat del procés democràtic. El dret al vot també pot ajudar a acabar amb aquelles situacions de presa de decisions polítiques amb criteris unilaterals i injustos per por a la pèrdua de vot.

En aquest sentit, des de SOS Racisme el dret al vot per als immigrants és una reivindicació des de fa molts anys. Hem pogut constatar en els últims temps un retrocés a nivell de la incorporació als programes o agendes de molts partits polítics de mesures en aquest tema. Es tracta d'un altre símptoma que mostra com hem anat cap enrere els últims anys. Però la realitat demana a crits prendre decisions en aquests aspectes, ara amb la configuració del nou Estatut i sobre tot amb les modificacions i revisions de la Constitució espanyola és un moment que cal aprofitar.

Tal com hem dit **cal posar en marxa polítiques d'integració**: ni el Pla interdepartamental ni el pla Greco han anat més enllà de cobrir l'expedient i dir que "alguna cosa" s'està fent. **Les polítiques d'integració han de ser diverses i plurals, però totes han de tenir objectius clars, pressupostos suficients, ser consensuades amb els agents socials i dotar-se de mecanismes de revisió.** Han de tenir en compte tota la població i no solament la immigrada. La integració **és cosa de totes dues parts**: nacionals i immigrants. Per tant, exceptuant algunes polítiques concretes específiques per a

la població immigrada i que tenen com a causa les característiques del procés migratori: aprenentatge de l'idioma, coneixement de l'entorn i/o d'altres que han de ser fruit de trobar solucions al marc legal actual per anar facilitant l'accés a la ciutadania; la resta han de treballar per la convivència i la cohesió social i l'antiracisme de tots els que formem una mateixa societat. **Han de ser transversals** i consensuades des de diferents àmbits: educatiu, treball, social, mitjans de comunicació, etc. Per tant, parlem de polítiques que vagin des de les específiques per als nouvinguts, que han d'incloure plans d'acollida que tinguin com a objectiu fonamental i resultat l'autonomia personal d'aquestes persones a la societat, fins a la creació d'espais de convivència i interconnexió entre veïns i veïnes, treballadors, AMPAS, joves i campanyes de sensibilització.

El desenvolupament de polítiques d'integració ha d'anar més enllà de les polítiques basades en la diversitat cultural. Òbviament, des de SOS Racisme defensem el respecte a la diversitat cultural dins el marc dels drets humans, però basar les polítiques d'**integració exclusivament en la interculturalitat no solucionarà la situació si no s'aborda des del prisma de la ciutadania**. Podem ser diferents culturalment, i cal sensibilitzar la societat sobre el respecte a la diversitat cultural, però també cal aplicar la pedagogia social per sensibilitzar sobre el respecte a l'altre basat en el fet que l'immigrant és un ciutadà més. Solament amb la combinació de totes dues accions es podran prevenir conflictes que poden portar a la fractura social. **En definitiva, els discursos i polítiques basades exclusivament en la diversitat cultural són, en el fons, una altra manera de legitimar i perpetuar la restricció de drets.**

Un altre eix fonamental és treballar per una societat basada en el principi del **laïcisme**. Les polítiques i els debats socials s'han de fer en els espais que el mateix estat com a institució té. Igual que no es pot permetre convertir en política dogmes o opinions de l'Església Catòlica davant temes de debat actuals com les parelles gais o l'ús del preservatiu, no es pot caure en l'error de buscar per tractar altres qüestions lligades al fet migratori, i en especial amb la població musulmana, els interlocutors religiosos. Les diverses entitats religioses tenen una finalitat que no té res a veure amb el fet migratori, i mostrar-les públicament com a institucions reconegudes en termes d'interlocutores vàlides aprofundeix en una visió errònia que passa per entendre la identitat de la població immigrada lligada a la religió, en especial la d'aquelles persones que provenen de països majoritàriament musulmans. És també donar a entendre que la laïcitat no té lloc entre la població immigrada – cosa totalment falsa –.

A més cal tenir present la diferència entre ser interlocutor sobre temes relacionats amb la immigració o ser-ne de la immigració. La realitat associativa de Catalunya és lluny de tenir un sector associatiu de la immigració fort i representatiu, a banda que la identitat de les persones immigrades no passa exclusivament per la seva condició d'immigrades.

Des de SOS Racisme rebutgem qualsevol intent de convertir les institucions religioses en interlocutors de primer nivell de les administracions per a qualsevol cosa que no tingui a veure amb la llibertat religiosa, especialment el fet migratori. Una altra qüestió és que per fer arribar determinades informacions als ciutadans i ciutadanes d'origen immigrant sigui efectiu de canalitzar-les a través dels equipaments de les institucions religioses –i en conseqüència

arribar-hi a acords de col·laboració—, de la mateixa manera que als Centres Cívics de les ciutats trobem informacions de temes sobre els que aquests equipaments no tenen res a veure.

El respecte a la llibertat de culte recollit a la Constitució s'ha de defensar des del laïcisme. La diversitat religiosa actual respon a l'actual diversitat cultural existent al nostre territori, i per tant exercir, la seva religió és un dret que han de tenir tots els ciutadans més enllà dels seus orígens. Així queda recollit a la Constitució i per tant, l'Estat ho ha de garantir.

Vivim un moment, no exclusiu de Catalunya sinó de tot el món anomenat occidental, on el tractament de l'Islam i el rebuig a aquesta religió es vincula a aspectes com el terrorisme internacional o a la seva incompatibilitat amb els valors democràtics. És moment de deslligar la religió musulmana d'aquests tòpics arrelats socialment, per un desconeixement i una homogeneïtzació d'aquesta religió, i en altres casos amb el suport d'interessos polítics. **El fonamentalisme religiós** és un obstacle perillós per a una societat democràtica i, com han demostrat la història antiga i la contemporània, es pot basar en qualsevol religió.

També s'ha de deslligar el binomi islam-immigració; l'islam no és la religió dels immigrants i per tant no pot ser considerada socialment una religió de segona classe que pot tenir un tracte discriminatori, entre d'altres coses perquè hi ha molts catalans i europeus que també la practiquen, sinó una religió professada per més d'onze milions de ciutadans a Europa, que ara augmentaran en nombre amb l'ingrés a la UE dels països de l'est.

Això no exclou que ens trobem com a societat davant reptes nous com la utilització de l'islam com a fet identitari d'alguns sectors immigrants. En aquest context, cal fer pedagogia social a tota la població, buscar i donar respostes a les causes que ho provoquen, donar el pes real i no emfatitzar o desvirtuar els possibles conflictes i trobar mesures que no caiguin en l'etnocentrisme o en l'autoritarisme. No ens sembla que mesures com les del chador a França fomentin la cohesió social i la laïcitat en el fons, per exemple. Des de SOS Racisme estem per la resolució de possibles conflictes sempre des del laïcisme i la garantia de respecte als drets universals, el dret a l'educació, els drets de la dona... **Cap convicció religiosa, però tampoc cap mesura per combatre-la, ha d'estar per sobre d'aquests drets.**

Canvis en la composició de la societat: redefinir el model de societat

Catalunya es troba en un moment crucial per definir i treballar un model de societat cohesionat.

Les xifres de població estrangera extracomunitària no són altes en valors absoluts, però la rapidesa del canvi fa que la població percebi que hi ha més estrangers dels que en realitat hi ha. La immigració extracomunitària és diversa, i per tant el seu tractament també ho ha de ser, **no existeix un únic tipus d'immigració sinó que aquesta és plural** i respon a peculiaritats diferents. A més d'existir diferents immigracions, coincideixen en aquests moments **diferents fases dels procés migratori**: fills i filles de famílies

immigrades nascuts o crescuts aquí i per tant ja catalans de fet i de dret, persones que arriben a través del reagrupament familiar, juntament amb noves arribades. Aquestes realitats es mantindran en els propers anys, mentre continuïn les diferències entre el nord i el sud, i per tant **cal elaborar respostes diversificades per a una realitat heterogènia.**

A aquesta realitat s'ha de sumar el col·lectiu gitano, que també respon a una realitat heterogènia i que pateix un racisme per omissió que ara s'agreuja amb l'arribada de gitanos d'origen portuguès i romanès.

Un altre fet a tenir present perquè cada vegada és més freqüent és el de les adopcions internacionals; aquests nens d'avui creixeran i seran víctimes de discriminacions a la vida quotidiana si es mantenen els tòpics i prejudicis actualment existents.

Racisme social

Hem viscut un augment del racisme social en els últims anys que s'ha consolidat no solament cap als nouvinguts sinó cap als ciutadans d'origen immigrant ja residents a la nostra societat. Així ho demostren els conflictes veïnals contra els oratoris, l'oposició a comerços, els conflictes als espais públics o altres conflictes veïnals. Això, que abans passava en moments i llocs puntuals en què l'esclat racista es manifestava totalment desbordat (recordem la destrucció de comerços de propietaris immigrants ja assentats a El Ejido o a Can Anglada), ara es manifesta de forma quotidiana i pausada. La població nacional i la immigrada comparteixen per força els barris, però no hi ha una veritable convivència, i qualsevol conflicte (i a molts llocs són fàcils de trobar) fa esclatar tota una sèrie de manifestacions racistes que van més enllà del problema concret, que moltes vegades passa a un segon pla, per donar sortida a un racisme clar cap al veïnat d'origen immigrant. Aquest racisme social consolidat i ampliat cap a les persones ja assentades fa que ens haguem de plantejar amb urgència veritables i efectives polítiques d'integració, si no volem que s'estengui també cap als nous catalans d'origen immigrant.

El racisme institucional és la primera font que fomenta el racisme social, ja que provoca estratificació social i exclusió social. Els discursos vinculant immigració amb delinqüència, amb terrorisme o buscant el boc expiatori en la immigració de problemes estructurals i mancances socials han arribat a la població a través dels polítics i dels mitjans de comunicació, de forma que ara es retroalimenten els tòpics i proliferen les falsedats en un sector social cada cop més ampli que no troba respostes ni solucions als seus problemes socials, del dia a dia.

S'ha consolidat un espai ampliat per actituds i conductes racistes on el discurs de l'extrema dreta basat en el populisme ha trobat un "medi de cultiu". El populisme recolza en aquells sectors socials més desfavorits que no tenen possibilitat per canviar de barri quan hi comença a arribar població immigrada i els recursos són insuficients, i que veuen en la immigració una amenaça perquè poden perdre allò que tants anys els ha costat aconseguir i que els ha fet sortir de l'anomenada pobresa i pujar en l'escala social. En aquest context s'ha anat organitzant l'extrema dreta, que es manifesta de diverses maneres segons el lloc i la situació, però que en tots els casos anirà en augment si no canvien les coses. Des de partits polítics amb presència en

diversos consistoris, fins a un augment i millor organització dels grups de skins; des d'una proliferació de pàgines d'internet, fins al seu camuflatge sota certs moviments veïnals. En aquest context alertem de l'estratègia d'aquestes formacions per presentar-se sota les normes democràtiques, introduint-se dins el joc democràtic i del moviment associatiu per "netejar la seva imatge" i no provocar el rebuig social que afortunadament en la majoria de la població encara tenen si es presenten directament com el que són.

L'escolament del discurs culturalista en el dia a dia fa que la majoria de **conflictes es culturalitzin**, quan en realitat es tracta de problemes amb causes que poc tenen a veure amb la diferència cultural. Són problemes d'àmbit urbanístic, de civisme, d'exclusió social etc., és a dir, de manca d'igualtat de drets i d'oportunitats originada per la insuficiència de polítiques públiques en aquests terrenys (urbanístic, social, etc.) impulsades per les administracions locals, autonòmiques i central que pal·liïn els seus efectes.

El desconeixement de l'altre, les pors a les diferències culturals i els prejudicis són també un factor base per al racisme social; s'ha d'anar més a fons en el seu tractament i anàlisi, tal com demostra que ara el racisme també es manifesti cap a la població immigrada ja assentada, quan la diversitat cultural ja és un tret conegut per la majoria.

Les mancances de l'estat social i l'existència de desigualtats socials cada vegada més marcades és un front a solucionar si es vol combatre el racisme. Ens trobem en un moment en **què cal tornar a denunciar l'existència de pobresa i d'exclusió social**. A Catalunya existeixen ciutadans tant nacionals com immigrants que viuen sota el llindar de la pobresa; així ho demostren l'augment de persones indigents, la precarietat de moltes persones jubilades i d'aturats. L'anomenada classe mitjana també ha vist un retrocés del seu benestar en els últims anys, i en molts casos sectors de les classes populars atribueixen la pèrdua dels guanys socials obtinguts fins ara a l'arribada de persones immigrades als seus barris.

Aquest és el debat de fons que cal abordar i que moltes vegades queda mediàticament i políticament encobert o desvirtuat.

La precarització de l'estat social i del benestar, ja de per si reduït, fa que hi hagi una competitivitat per part de diversos col·lectius per uns recursos insuficients. Els nousvinguts han posat de manifest mancances de la nostra societat que ja existien estructuralment. Així, problemes com l'habitatge, l'educació o la manca d'espais públics s'han vist agreujats amb el fet migratori, però no en són conseqüència. **La immigració posa de manifest problemes previs que cal abordar en la seva globalitat.**

Desigualtat d'oportunitats

Per treballar per una societat cohesionada cal apostar per polítiques que garanteixin una igualtat d'oportunitats. Hi ha col·lectius que tenen un marc constitucional que els garanteixen els drets com a ciutadans, però que a la pràctica, sense una política que vetlli per la igualtat d'oportunitats, són ciutadans de segona. Això ja ho estem veient des de fa anys amb el **poble gitano**, que encara pateix una exclusió social; amb fracàs escolar, taxa d'atur i barraquisme o precarietat en l'habitatge molt més accentuats i elevats en

percentatge que els de la resta de societat catalana. Tampoc s'ha donat resposta a l'especificitat cultural pròpia, ni s'ha incorporat a la memòria històrica de la nostra societat, ni s'ha aconseguit que tinguin veu pròpia en la planificació i gestió de polítiques destinades al col·lectiu ni que formin part de molts àmbits de l'estructura social catalana. Tanmateix, la imatge mediàtica de l'ètnia gitana segueix sent una imatge negativa i plena de tòpics que alimenta el racisme social, sobredimensionant-se la seva marginació i en canvi minimitzant aquell segment de la població gitana que ha aconseguit normalitzar la seva situació. L'heterogeneïtat del poble gitano obliga a plantejar una actuació global que fugi de l'enfocament fet fins ara.

Ara, a aquesta situació cal sumar-li l'assentament de fa temps de gitanos d'origen galaicoportuguès i la doble exclusió social que pateixen els gitanos d'origen romanès com a immigrants indocumentats i gitanos.

Abordar i donar resposta a la seva precarietat passa per restablir els seus drets fonamentals i per atendre i abordar amb imaginació i creativitat la seva especificitat cultural en l'àmbit de l'habitatge o de les formes de feina, entre d'altres. Revisar i posar en marxa pràctiques d'altres països europeus, com la creació d'espais públics per a les seves caravanes, o altres recursos adaptats a la seva transhumància o vida itinerant, són mesures urgents si volem evitar que una nova manifestació d'exclusió social ara recent a la nostra societat es cronifiqui.

Com hem dit ja, ens trobem amb una nova composició de la societat catalana i amb una nova etapa de mestissatge. **Molts catalans i catalanes d'ara i més dels propers anys són fills de pares immigrants.** Ara mateix, molts viuen una situació de guetització, un fracàs escolar i un rebuig social que farà molt difícil, si no es prenen les mesures adequades, la **seva mobilitat social** respecte als seus pares i poder evitar que pateixin moltes de les discriminacions viscudes pels seus progenitors. Aquesta impossibilitat de mobilitat social és, segons molts experts europeus, un dels factors més importants pel qual aquests joves acaben reivindicant una concepció d'identitat pròpia i diferenciada de la societat on han crescut, amb la qual intenten compensar aquest fracàs i rebuig.

Hem d'aprendre d'altres països europeus on els processos migratoris són més antics, per evitar repetir els mateixos errors i aprofitar les bones pràctiques per fer front als nous reptes. Alhora que no hem d'oblidar de tractar aquells aspectes vinculats a l'actual enfocament de les lleis d'estrangeria: el no accés per llei a estudis postobligatoris dels fills d'estrangers irregulars, el buit per poder fer pràctiques de formació professional a les empreses pel requisit d'un permís de treball, la no documentació i exclusió social dels joves immigrants desemparats, o la nova legislació del reglament que vulnera els drets dels menors en dictaminar que els fills de residents legals hauran d'esperar anys per obtenir el permís, fan molt complicada una integració real d'aquests nens i joves, que nascuts o no aquí, ja formen i formaran part de la Catalunya futura.

A més, moltes de les situacions creades van més enllà del fet migratori. Amb això volem recordar el que ja s'ha parlat anteriorment: existeixen mancances estructurals de polítiques socials de la nostra societat sense les quals serà molt difícil treballar per una societat cohesionada. Així, els dèficits a l'àmbit educatiu, els serveis d'atenció a la infància, l'atenció a la joventut, l'accés a un habitatge digne són fonamentals per a la convivència i cohesió social dels propers anys. Alhora que com a societat tenim pendent trobar solucions a qüestions que van

més enllà de les realitats migratòries, com són combatre la violència juvenil, la violència domèstica o exigir la igualtat real d'oportunitats de la dona.

Discurs que contraresti el racisme social

La lluita contra el racisme no es pot reduir només a la reivindicació de la igualtat davant de la llei. Si no prenem nota de les experiències acumulades, podem reviure el que ha passat amb el discurs del racisme. Fa uns anys difícilment es trobava gent que acceptés explícitament ser racista, però en la mesura que el discurs polític i el moviment antiracista no han sigut capaços d'incorporar els problemes de la gent, aquesta manifesta "sí, això potser és racisme, però el meu problema és...". Aquesta mateixa experiència la podem veure agreujada si ens quedem en el pla de la lluita pels drets dels immigrants. La manca de resposta als problemes diaris pot fer arribar a respostes com: "això potser és anar contra els Drets Humans, però el meu problema és...". **Per tant, la lluita contra el racisme no pot anar aïllada del context social si vol ser eficaç.** Cal una anàlisi de l'estructura social en què la categoria analítica de l'existència de classes socials és fonamental per aclarir problemes que actualment té el ciutadà del carrer.

Per això, un altre pilar bàsic de l'actuació de SOS Racisme és **el de defensar el model de l'estat social**; en aquest context, ens hem de comprometre amb la lluita envers l'exclusió social i les polítiques i pràctiques que comporten un desviament del model de l'estat social. **Un augment i una bona adequació i gestió dels pressupostos socials i d'inversions en l'estat de benestar** són indispensables si es vol combatre el racisme social. Difícilment es podrà fer front al rebuig social dels més desfavorits cap a la immigració sense augmentar els recursos socials. Hi ha d'haver prou recursos, de forma que no hi hagi una competitivitat.

El moviment antiracista ha de fer veure a la ciutadania que els problemes actuals, com l'accés a l'habitatge, l'explotació laboral, la degradació de les zones urbanes, la marginació, **són comuns. No responen a la lluita entre els drets d'uns (els autòctons) vers els drets dels altres. Són drets de tothom** i necessitats de tothom i d'acord amb els articles 1 i 9 de la Constitució, allò que denominen estat, com a institució, i els poders públics que l'integren, els hem creat precisament perquè promoguin que la llibertat i la igualtat siguin reals i efectives, per remoure els obstacles que impedeixin i/o dificultin la seva plenitud i per facilitar la participació de totes les persones en tots els àmbits de la vida social.

Cal emfatitzar que existeixen unes necessitats comunes que no fan distinció entre nacionals i immigrants, i que per tant cal fer una formulació d'aquests problemes en clau de les mancances i les conseqüències del model de desenvolupament humà que ve impulsat/imposat per un model de globalització exclusivament econòmic i per les polítiques públiques que s'estan desenvolupant.

Construcció d'un nou model

La lluita contra el racisme ha d'anar més enllà de les immigracions, i englobar altres col·lectius com els nous catalans i catalanes d'origen immigrant o les realitats gitanes.

Per això cal continuar reivindicant que la lluita contra el racisme sigui impulsada transversalment en totes les esferes polítiques.

És necessari que la realitat de la diversitat de la població catalana en color de pell, cognom o religió, entre d'altres, arribi al conjunt de catalans i catalanes. **Així doncs, per tal que el racisme social no ocupi nous espais, cal treballar la sensibilització en matèria d'estereotips, tòpics i prejudicis.** Encara molta gent, davant d'una persona amb la pell de color negre, es pensa que es tracta d'un immigrant. A la vegada cal treballar perquè l'etiqueta d'immigrant, que malauradament acompanya la persona immigrada al llarg de la vida, quan la condició d'immigrant és puntual i acotada a un moment vivencial, no passi de generació en generació. Cal fer molta pedagogia social des de les institucions i els mitjans de comunicació per desmantellar els tòpics a nivell ciutadà, alhora que és fonamental incorporar l'antiracisme a l'àmbit educatiu com a matèria transversal que abordi temes més enllà de l'educació intercultural. Per això cal dotar de recursos els centres, formar els seus professionals i revisar els continguts del currículum escolar.

Es necessita una oferta de polítiques que evitin la discriminació, amb **la incorporació real de les normatives antidiscriminatòries europees**, que tot i que és veritat que no abasten el conjunt de problemes, són un primer pas positiu i sobre tot ajudarien a evitar la discriminació en l'àmbit quotidià per a les persones d'ètnia gitana i per als nous catalans d'origen immigrant.

Cal demanar i **exigir que els poders públics actuïn davant la denúncia de situacions de discriminació**, d'una banda informant i creant els canals corresponents per al seu tractament, i d'una altra protegint les persones que denunciïn, alhora que condemnant públicament fets com les diferents actuacions xenòfobes al futbol o les agressions de skins, per exemple.

D'altra banda, cal una **aposta per polítiques que garanteixin la igualtat d'oportunitats** que ajudin a fer front a les situacions de concentració escolar i guetització en matèria d'habitatge, entre d'altres.

S'ha de vetllar perquè aquests joves de famílies immigrades desenvolupin la seva vida independentment del seu origen; s'ha d'evitar doncs que se sentin ciutadans de segona i com a resposta rebutgin la societat catalana de la qual ells formen part. Si bé aquest nou panorama social i aquest nou procés de mestissatge no està exempt de reptes per a la nostra societat, cal afrontar-los amb polítiques basades en el realisme, la valentia i la creativitat, perquè determinades situacions conflictives que avui dia ja es detecten (a les aules, als barris...) no esdevinguin causa de la fractura social en els propers anys.

Línies d'actuació de SOS Racisme

Les línies d'actuació de SOS Racisme han de ser **una aportació al moviment antiracista** dels propers anys. Com a associació antiracista i de defensa dels drets humans, hem de treballar per **retallar els espais d'actuació del racisme en les seves diferents manifestacions i per la construcció d'un altre model de societat**. L'objectiu fundacional de SOS Racisme, que passa per **ser un**

referent en la denúncia del racisme, ha de ser la prioritat dels propers anys. L'adequació constant del discurs, així com l'elaboració de respostes i propostes davant les noves situacions i necessitats que com a societat en procés de canvi s'estan produint, són els reptes per als propers anys. Aquest VII Congrés ha de marcar el discurs i les línies d'actuació de SOS Racisme davant un context sociopolític marcat per:

- Necessitat de restablir l'estat democràtic de dret i combatre l'apartheid jurídic de les persones immigrades.
- Combatre el racisme social consolidat cap als nouvinguts i ara cap a la població immigrada ja assentada, i que amenaça amb estendre cap als catalans fills de la immigració.
- Necessitat que la lluita contra el racisme sigui una de les prioritats de Govern.

Davant això, SOS Racisme ha de:

- Reivindicar un concepte de ciutadania lligat a la residència.
- Defensar els drets humans i fonamentals.
- Donar respostes a les noves necessitats relacionades amb els canvis en la composició de la societat: els nous i noves catalanes d'origen immigrant.
- Conscienciar tant a nivell ciutadà com a nivell dels òrgans de Govern que la lluita contra el racisme va més enllà del fet migratori: el poble gitano i els catalans fills i filles de la immigració.
- Ampliar el nostre camp d'acció i col·laboració més enllà de l'àmbit migratori, apropant-nos a altres tipus de teixit social, al món judicial i al cultural, ja que la lluita contra el racisme és una acció d'ampli espectre i en què hauria d'implicar-se la societat de forma transversal.

Així, totes les línies d'actuació aniran en aquestes tres direccions, que ja eren les prioritats de l'associació en el Congrés extraordinari:

- Denúncia del racisme en totes les seves manifestacions.
- Augmentar la presència pública i en els mitjans de comunicació.
- Transmetre el discurs.
- Ampliar el suport i la conscienciació a la lluita antiracista.

Agrupem les nostres propostes d'acció en:

- Treballar per la defensa de l'estat de dret i la derogació de l'apartheid jurídic per als immigrants. Lluitar contra el racisme d'estat .
- Treballar pel restabliment de l'estat de benestar. Lluitar contra el racisme social.
- Treballar per un model de societat que doni resposta als canvis en la composició social i a la diversitat cultural des de la ciutadania plena, el laïcisme, la igualtat d'oportunitats i l'antiracisme.

Treballar per la defensa de l'estat de dret i la derogació de l'apartheid jurídic per als immigrants. Lluitar contra el racisme d'estat

- Denunciar la vulneració de drets humans en el tractament de la immigració extracomunitària.

- Denunciar l'apartheid jurídic a què es veuen sotmeses les persones immigrades.
- Denunciar la normativa d'estrangeria i treballar per la seva derogació.
- Denunciar les restriccions en les polítiques d'asil.
- Denunciar qualsevol mesura política que vulneri drets fonamentals i els principis democràtics envers la seguretat i la lluita contra el terrorisme internacional.
- Exigir igualtat i seguretat jurídica per a les persones estrangeres en l'exercici dels seus drets.
- Donar suport a iniciatives de defensa jurídica davant els abusos de la llei i la denúncia de l'apartheid jurídic.
- Ampliar la nostra interlocució amb el món judicial i del dret per restablir les garanties d'un estat de dret.
- Sensibilitzar l'opinió pública sobre les conseqüències socials i democràtiques d'aquest marc discriminatori.
- Mantenir el diàleg amb els partits polítics per un canvi en les polítiques migratòries.
- Participar en els diferents espais de debat sobre polítiques migratòries.
- Denunciar els discursos xenòfobs de les diferents formacions polítiques.
- Elaborar un discurs cap a l'opinió pública, el teixit social i els mitjans de comunicació basat en la defensa dels drets humans.
- Denunciar la vinculació de la normativa d'estrangeria amb la precarietat laboral.
- Exigir a les administracions una major i més eficaç informació a la població d'origen immigrant sobre els seus drets com a treballadors, i una lluita real contra l'explotació laboral.
- Criticar la política de quotes i de convenis bilaterals,

Treballar pel restabliment de l'estat de benestar. Lluitar contra el racisme social

- Potenciar la denuncia del racisme social.
- Defensar la construcció d'un estat de benestar per a tota la població.
- Denunciar la vinculació entre racisme social i racisme d'estat.
- Denunciar la criminalització de la població musulmana com a efecte dels atemptats de l'11 de setembre i de l'11 març.
- Denunciar el racisme normalitzat i per omissió del poble gitano.
- Criticar el procés de globalització exclusivament econòmic i financer com a causa de les desigualtats socials.
- Denunciar les causes de la marginalitat i la pobresa en què viu part de la població catalana nacional i immigrant.
- Elaborar un discurs que contraresti el racisme social.
- Denunciar qualsevol manifestació de l'extrema dreta.
- Sensibilitzar la població en la identificació real dels problemes.
- Combatre els tòpics i prejudicis vers les diferències culturals.
- Exigir un augment en els pressupostos socials.
- Participar en espais de construcció de polítiques socials.
- Elaborar orientacions i eixos per a les polítiques d'integració.
- Conèixer i avaluar les polítiques d'integració i socials existents.
- Consolidar l'acció pedagògica orientant-la cap a l'educació antiracista.

- Exigir a les administracions més recursos educatius per als centres públics i la consideració de l'antiracisme com un eix transversal en tots els nivells educatius.
- Treballar amb les administracions per crear espais de mediació i relació entre la població, potenciant el coneixement mutu entre nacionals i immigrants.
- Treballar amb els mitjans de comunicació l'antiracisme.
- Treballar amb el teixit veïnal l'antiracisme.
- Difondre el caràcter d'injustícia social del racisme aproximant-nos al discurs global de la injustícia social i la globalització.

Treballar per un model de societat que doni resposta als canvis en la composició social i a la diversitat cultural des de la ciutadania plena, el laïcisme, la igualtat d'oportunitats i l'antiracisme.

- Treballar per un concepte de ciutadania lligat a la residència basat en la igualtat de drets per a totes les persones que conformen la societat catalana.
- Treballar pel reconeixement del dret al vot per a les persones immigrades extracomunitàries.
- Defensar els drets de la infància i la igualtat de gènere.
- Defensar la llibertat de culte, garantint els drets humans i universals des d'un model laic.
- Exigir la separació entre estat i església de totes les confessions.
- Garantir els drets universals com l'educació i la igualtat de gènere davant de les conviccions religioses.
- Treballar amb les administracions per una normalització de la presència i participació de la població immigrada en la vida pública.
- Exigir la implementació efectiva de les directives antidiscriminatòries europees.
- Exigir a les administracions una política d'igualtat d'oportunitats.
- Exigir a les administracions que la lluita contra el racisme sigui presa com una de les prioritats de l'agenda política.
- Donar suport a iniciatives locals de bones pràctiques.
- Elaborar un discurs antiracista basat en la proximitat a la vegada que lligat a una perspectiva més global, de forma que es compagini la nostra experiència i la feina del dia a dia amb el recull d'arguments del món acadèmic i dels experts.
- Treballar en xarxa el discurs i l'acció antiracista, ampliant el nostre camp d'interlocució al camp dels drets humans, sindicals, socials i culturals.
- Conscienciar la ciutadania de la importància de la lluita contra el racisme.
- Treballar per l'ampliació de la lluita contra el racisme com a consciència col·lectiva, augmentant el seu suport social.
- Treballar propostes per fer front a reptes que com a societat mestissa tindrem en els propers anys, i que depenent del seu tractament poden ser beneficiosos o provocar més racisme.